धानम् । फले तु पुरुषः सौन्दर्यं जानन्स्वयं रागादेव प्रवृत्त इति वर्थस्तत्र विधिः. E. अ neg. and प्रवृत्त.

अप्रवृत्ति Tatpur. f. (-त्तिः) [1]Not proceeding, not commencing, not taking place; e. g. in the *Mímánsá Sútra*: कर्मण्यस्वप्रवृत्तित्वात्फलनियमकर्तृसमुदायस्य &c.; or in *Mádhava's Jaim.-nyáyam.*: प्रधानकर्मणो ऽनाकाङ्क्षितस्य विहतावप्रवृत्तेस्तत्संबन्धः फलादयो ऽप्यनाकाङ्क्षितत्वान्नातिदिश्यन्ते; or in the modern compilation of a comm. to *Pánini* (VIII. 1. 73.): उत्तरसूत्रस्थं सामान्यवचनपदं भाष्यकृद्भिरत्र योजितम् । पर्यायशब्देष्वप्रवृत्तये 'that the word सामान्यवचन may not take place in, i. e. may not be applied to, synonymes of a word'. [2]Inactivity, inertion; e. g. in the definition of the term आलस्य in a comm. of the *Yoga S.*: आलस्यं कायचित्तगुरुत्वादप्रवृत्तिः. [3](In Medicine.) Stoppage of the natural functions of the body, as suppression of the evacuations &c.; e. g. in *Suśruta*: तथा मज्जगते रुक्च न कदाचित्प्रशाम्यति । अप्रवृत्तिः प्रवृत्तिर्वा विहतिः शुक्रगे ऽनिले. E. अ neg. and प्रवृत्ति.

अप्रवृद्ध Tatpur. m. f. n. (-द्धः-द्धा-द्धम्) Not full grown, not very large &c.; see the meanings of प्रवृद्ध. [N. B. This word is mentioned in the modern compilation of a comm. to *Pánini* as an instance to the ákritigańa प्रवृद्धादि (VI. 2. 147.), when it would be udátta on the last syllable; but it occurs neither in the *Káśiká*, nor in the *Siddhántak.* and its comm., the *Praudhamanor.*, nor in *Nrisinha's Swaramanjari;* and as *Patanjali* and his commentators *Kaiyyata* and *Nagojibhatta* have no gloss on this Sútra, it becomes very doubtful whether the quoted Gańa extends to the word प्रवृद्ध in composition with the neg. अ.] E. अ neg. and प्रवृद्ध.

अप्रवृद्धि Tatpur. f. (-द्धिः) Not excessive growth; e. g. कचश्मश्रुनखाप्रवृद्धिः (one of the 34 superhuman qualities of a Jaina Arhat) i. e. 'their hair, beard and nails are not excessively long'. E. अ neg. and प्रवृद्धि.

अप्रवेद Bahuvr. m. f. n. (-दः-दा-दम्) (ved.) Not to be obtained, difficult to be obtained; e. g. *Śatapath.*: शंगवी ते जीवदानू स्तामित्येवैतदाहाचनू अप्रवेदे इति (*Sáyańa*: अप्रवेदे । प्रवेदनं प्रलाभः । नास्ति प्रवेदनमेतयोः । अप्रवेदे दुर्लभे; when the word would be a Bahuvr.; but its accent being the udátta on the first syllable, it would, if regular, be a Tatpur.). E. अ priv. (or perhaps neg.) प्रवेद.

अप्रशक्त Tatpur. m. f. n. (-क्तः-क्ता-क्तम्) Moderate, temperate. E. अ neg. and प्रशक्त.

अप्रशक्ति Tatpur. f. (-क्तिः) Moderation. E. अ neg. and प्रशक्ति.

अप्रशस्त m. f. n. (-स्तः-स्ता-स्तम्) I. Tatpur. [1]Not good, inferior, bad, evil; e. g. in the *Nalop.*: विभीतकस्याप्रशस्तः संवृत्तः कलिसंश्रयात्; or *Vishńu* (as quoted in the *Mitáksh.*): अप्रशस्तास्तु कानीनगूढोत्पन्नसहोढजाः &c. (i. e. inferior to the सवर्णाः sons); or *Mádhava* in the *Jaim.-nyáyam.* (on the choice of a priest belonging to one, two or three Gotras, in the performance of the Darśapúrńamása-sacrifice): एकवरणद्विवरणे अप्रशस्ते अपि यदा कर्तव्ये । तदा त्रिवरणस्य कर्तव्यत्वं किमु वक्तव्यमिति श्रुतिः; or *Rigv.*: पान्ति मित्रावरुणाववद्याच्चयत ईमर्यमो अप्रशस्तान् (*Sáyańa*: अप्रशस्तान् = क्षीणानपि पदार्थान्); or *Paráśara* (as quoted by *Rádhák.*): अप्रशस्तं निशि स्नानं राहोरन्यत्र दर्शनात् 'it is not good to bathe at night time as Ráhu might see it'. — The neuter occurs in *Manu* in the sense of '*dirt, natural excretion*', अप्रशस्तं तु कृत्वाप्सु मासमासीत भैक्षभुक् (*Kullúka*: अप्रशस्तं मूत्रपुरीषोत्सर्गादिकम्). E. अ neg. and प्रशस्त.
II. Bahuvr. (ved.) [1]Worthless, contemptible; e. g. *Rigv.*: इन्द्र .... विशो दासीरकृणोरप्रशस्ताः (*Sáyańa*: अप्रशस्ता गर्हिताः). [2]Without property, poor; e. g. *Rigv.*: अप्रशस्ता इव स्मसि प्रशस्तिमम्ब नस्कृधि (*Sáyańa*: अप्रशस्ता इव धनाभावादसमृद्धा इव). E. अ priv. and प्रशस्त.

अप्रशस्य Tatpur. m. f. n. (-स्यः-स्या-स्यम्) Not good, inferior, bad, evil. E. अ neg. and प्रशस्य.

अप्रशान्त Tatpur. m. f. n. (-न्तः-न्ता-न्तम्) Not calm, excited; e. g. in the *Bhattik.*: केचिन्निनिन्दुर्नृपमप्रशान्तम् (*Jayam.*: अप्रशान्तं वृद्धभावे ऽपि स्त्रीवशम्). E. अ neg. and प्रशान्त.

अप्रशीर्णाग्र Bahuvr. m. f. n. (-ग्रः-ग्रा-ग्रम्) With uninjured points, well pointed (as a blade of Kuśa grass); e. g. in *Kátyáy. Śrautas.*: कुशौ समावप्रशीर्णाग्रौ. E. अ neg. -प्रशीर्ण, and अग्र.

अप्रसक्त Tatpur. m. f. n. (-क्तः-क्ता-क्तम्) [1]Not attached to. [2]Not connected with &c.; see the meanings of प्रसक्त. E. अ neg. and प्रसक्त.

अप्रसक्तप्रतिषेध Karmadh. m. (-धः) A negation not of the notion expressed by the verbal action, but e. g. of that expressed by the agens (comp. प्रसज्यप्रतिषेध and पर्युदास); e. g. in *Mádhava's Jaiminiya-nyáyam.*: दर्शपूर्णमासप्रकरणे श्रूयते । मलवद्वाससा न संवदेदिति । अस्य निषेधस्य प्रकरणात्क्रत्वङ्गत्वमिति चेत् ॥ मैवम् । अप्रसक्तप्रतिषेधप्रसङ्गात् ।. E. अप्रसक्त and प्रतिषेध.

अप्रसक्ति Tatpur. f. (-क्तिः) [1]Want of attachment. [2]Want of connexion (e. g. of the negation with the notion expressed by the verbal action, comp. the preceding); e. g. in *Mádhava's Jaim.-nyáyam.*: न संवदेत मलवद्वाससेत्यपि पूर्ववत् । पुमर्थः स्यात्क्रतौ क्वापि संवादस्याप्रसक्तितः E. अ neg. and प्रसक्ति.

अप्रसङ्ग Tatpur. m. (-ङ्गः) [1]Want of attachment. [2]Want of connexion with; e. g. in the *Nyáya Sútra*: त्वक्पर्यन्तत्वाच्छरीरस्य केशनखादिष्वप्रसङ्गः 'since (the notion of) body goes only as far as the cuticle, (the qualities spoken of before) have no connexion with (i. e. are not met with in) the hair, in the nails &c.'; or in a *Vártt.* to *Pánini*: सिद्धं तु गतेरन्तोदात्तप्रसङ्गात्. E. अ neg. and प्रसङ्ग.

अप्रसन्न Tatpur. m. f. n. (-न्नः-न्ना-न्नम्) [1]Not clear, turbid, muddy. [2]Agitated (mentally), disturbed, alarmed; e. g. in the *Mághak.*: अप्रसन्नमपराद्धरि पत्यौ .... वधूनाम् (*Mallinátha*: अप्रसन्नं कलुषं क्षुभितमित्यर्थः). [3]Displeased, dissatisfied, unfavourable; e. g. (in a quotation by *Rádhákántad.*): त्वयि प्रसन्ने परशर्मभिः किं त्वय्यप्रसन्ने परशर्मभिः किम्. E. अ neg. and प्रसन्न.

अप्रसव Tatpur. m. (-वः) [1]Not bringing forth, not bearing (young). [2]The not being born, non-birth; e. g. in the comm. on a *Yoga S.*: पुनश्चाप्रसव इत्येष मोक्षस्य मार्गो हानस्योपायः. E. अ neg. and प्रसव.

अप्रसवधर्मिन् Tatpur. m. f. n. (-र्मी-र्मिणी-र्मि) Not having the property of producing, not being prolific; in the *Sánkhya* philosophy one of the characteristics of Purusha or Spirit, in contradistinction from प्रसवधर्मिन्, the property of Matter